

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU

Otizm, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de son yıllarda adı çok sık duyulan bir nöro-gelişimsel bozukluk ve özel eğitim kategorisidir. 'Otistik' olarak nitelendirilen bireylerin genellikle başkalarıyla, özellikle de akranlarıyla ilişki kurmakta zorlandıkları, çeşitli takıntılara sahip oldukları, konuşmadıkları ya da alışılmadık biçimlerde konuştukları ve günlük yaşamı sürdürmekte zorlandıkları gözlenmektedir. Ancak tümü 'otistik' ya da 'OSB olan' olarak adlandırılrsa da yakından gözlendiğinde bu bireyler arasında benzerlikler kadar farklılıklar da olduğu görülmektedir. Otizm spektrum bozukluğu (OSB) olan bireylerin iletişim alanında sahip oldukları yetersizlikleri onların ihtiyaçlarını, isteklerini ya da tercihlerini ifade edememelerine ve bunun bir sonucu olarak da etraflarındaki bireylerle iletişim kuramamalarına neden olmaktadır. Bu durum OSB olan bireylerin günlük yaşamlarında sıklıkla uygun olmayan davranış sergilemelerine neden olabilmektedir. OSB olan bireylerin iletişim alanında yaşadıkları sorunlar, onların günlük ve sosyal yaşam becerileri gibi uyumsal davranışlarını olumsuz yönde etkilemektedir. OSB olan bireylerin iletişim alanında yaşadıkları bu sorunlar eğitsel kazanımlarına, sosyal yaşamlarına, kişiler arası ilişkilerine ve mesleki yaşamlarından elde edecekleri başarı düzeyine de etki etmektedir. Bu bireylerin bakımını destekleyecek uzmanların OSB'nin özellikleri, öğretim süreçleri ve hangi becerilerde desteklenmesi gerektiğine ilişkin bilgi ve beceri sahibi olması gereklidir. Bu ünite kapsamında bu bilgilere ilişkin giriş düzeyinde bilgiler ve detaylı bilgiye ulaşılabilir kaynaklara ilişkin açıklamalar yer almaktadır.

Gelişim Dönemlerine Göre Otizm Spektrum Bozukluğu Belirtileri

NAC (National Autism Center) (2009)'un raporunda otizmin belirtileri aşağıdaki biçimde sıralanmışlardır.

Otizm spektrum bozukluğunun erken belirtileri:

- 6 ayı geçtiği hâlde başkalarına gülümsememek
- 12 ayı geçtiği hâlde agulamamak, parmakla bir şeyi işaret etmemek ya da 'bay-bay' gibi jestleri yapmamak
- 16 ayı geçtiği hâlde tek bir sözcük bile söylememek
- 24 ayı geçtiği hâlde iki sözcüklük basit cümlecikler kurmamak
- Hangi ayda olursa olsun gelişimde gerileme göstermek; örneğin, daha önce söylediği bazı sözleri söylememeye başlamak